

NEDERLANDSE GENEALOGISCHE VERENIGING

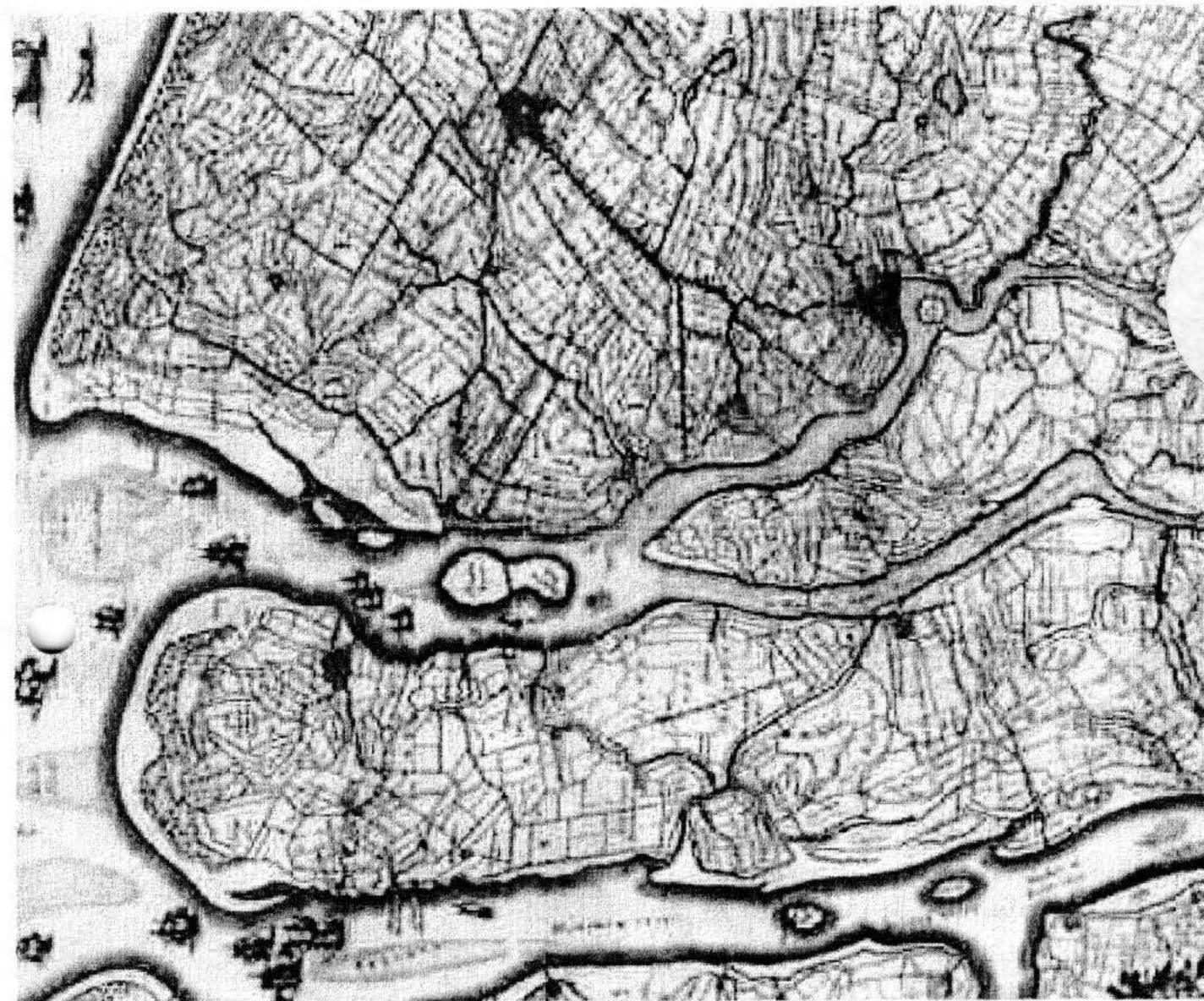
1340

KWARTAALBLAD VAN DE AFDELING ROTTERDAM EN OMSTREKEN
JAARGANG 22 VOORJAAR 2008 No. 1

LET OP: kom naar de afdelings-ledenvergadering gecombineerd met informatie-avond, op maandag 14 april in De Rustburcht, Rotterdam!

algemeen e-mailadres: info@ngvrotterdam.nl

website: <http://www.ngvrotterdam.nl>

(Kaart van Delfland, Schieland, Voorne, Overflakkee, Goeree en IJsselmonde van Balthasar Florisz van Berckenrode, landmeter, 1629 (90° gedraaid) - Collectie: Gemeentearchief Rotterdam, catalogusnr. XXX 6, reproductie CD 219).

Inhoud:

- 312 Uitnodiging voor de Algemene Ledenvergadering / Info-avond
op maandag 14 april in Rotterdam (zuid).
 - 313 Gezocht: Voorzitter m/v
 - 314 Project 'Schilders aan de Maas'
 - 315 Genealogische Dag Groningen, 14 mei a.s.
Oproep: Warmenhoven
 - 316 Vlaardings Stadsarchief 'Beste van Nederland'
Persbericht fusie digitale genealogische hobbyclubs
 - 317 Langs het spoor van de Wagemaecker
Bulletin 'Achterhoek & Liemers' digitaal
De Heren van Putten en hun Heerlijkheid
 - 322 Van Liber Amicorum tot Poesiealbum
 - 325 Bestuur van de afdeling Rotterdam
 - 326 Inhoudsopgave / verzendlabel.
-

**UITNODIGING voor de
AFDELINGS-JAARVERGADERING
gevolgd door een INFORMATIEVE AVOND**

Het Afdelingsbestuur nodigt hierbij alle leden uit voor haar Jaarlijkse Afdelingsvergadering, welke dit keer wordt gecombineerd met een grote informatieve avond voor alle leden van onze afdeling.

Deze bijeenkomst wordt gehouden op **MAANDAGAVOND 14 APRIL**, inloop vanaf 19:30 uur, aanvang 20:00 uur in het zalencentrum van Café Restaurant Rustburcht aan de Strevelsweg 744/746, 3083 AT Rotterdam (tegenover metrostation Zuidplein).

Ook met de auto is De Rustburcht snel en gemakkelijk te bereiken (vanaf de snelweg, bij 'Vaandplein' naar het Zuidplein is heel eenvoudig, en in de nabije omgeving is voldoende parkeerruimte).

U bent van harte welkom op deze ledenbijeenkomst met als thema.

"NGV ROTTERDAM VERNIEUWT".

Dus de moeite waard om (weer eens) te komen!

Kort overzicht van het programma:

- Welkom met koffie of thee.
- Aanvang jaarlijkse Algemene Ledenvergadering (zie verder).
- Na de pauze een gezellige contact-bijeenkomst, met o.a.
 - gelegenheid tot het stellen van vragen op genealogisch gebied;
 - onderlinge uitwisseling van ervaringen en gegevens;
 - gedachtenwisseling over de visie binnen onze afdeling ten aanzien van het toekomstig beleid van de NGV;
 - informatie over lopende en toekomstige projecten in de afdeling;
 - leestafel met info over de NGV, genealogie enz.;
 - informatie over onze afdelings-site en de landelijk NGV-website,
- en - wellicht nog een (of meerdere) 'tien minuten-praatje' over een genealogisch of heraldisch onderwerp of eigen onderzoek. Het zou fijn zijn wanneer u zich dan nog even vooraf zou willen aanmelden bij de Roelof Vennik of Cees Nienoord (adressen: zie colofon).

alles onder het genot van een 'drankje en een hapje'.

De toegang tot deze avond is zowel voor leden als belangstellenden gratis.

De **agenda** voor de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering luidt als volgt:

1. Opening, om 20:00 uur
2. Mededelingen en vaststelling van de Agenda

3. Verslag van de secretaris over 2007 (ter vergadering)
4. Financieel verslag penningmeester over 2007
5. Verslag van de Kascommissie
6. Begroting 2008
7. Benoeming van de nieuwe Kascommissie
8. Bestuursverkiezing

-Aftredend volgens rooster is voorzitter R.K. (Roelof) Vennik.

Hij stelt zich (gezien zijn functie als voorzitter van het Hoofdbestuur) in principe niet herkiesbaar, maar is wel bereid om nog 1 jaar aan te blijven, tot een opvolger benoemd kan worden.

-Bestuurslid L. (Leo) Gijswijt heeft kenbaar gemaakt te weinig gelegenheid te hebben om binnen het bestuur actief te zijn. Van hem zullen we daarom - na véle jaren bestuurslidmaatschap - afscheid nemen.

-Bestuurslid C. (Cees) Nienoord aanvaardde vorige ALV de functie van secretaris, maar heeft die dit voorjaar neergelegd. Hij is bereid om aan te blijven als algemeen bestuurslid (met als taak de Public Relations).

-Het afdelingsbestuur stelt voor om de heer A. (Arie) Ouwendijk te benoemen tot bestuurslid. Arie maakte als eindredacteur al bijna twee jaar de bestuursvergaderingen mee en is bereid om het secretariaat over te nemen.

-Het afdelingsbestuur is inmiddels in gesprek met twee aspirant-bestuursleden, die het komende jaar het bestuur zullen bijstaan en bij 'wederzijds wélbevallen' gevraagd zullen worden om zich in 2009 kandidaat te willen stellen voor een bestuursfunctie. Wij hopen hen tijdens de Ledenvergadering aan u te kunnen voorstellen.

9. Voorstel tot het benoemen van de afdelings-afgevaardigden naar de Algemene Vergadering van de NGV, te weten bestuurslid A. (Ad) Bonis als afgevaardigde, en bestuurslid C. (Cees) Nienoord als plaatsvervanger.

10. Landelijke ontwikkelingen binnen de vereniging NGV

11. Rondvraag

12. Sluiting

Het bestuur.

GEZOCHT VOORZITTER M/V

Het afdelingsbestuur is op zoek naar een nieuwe voorzitter.

Sinds 1989 maak ik deel uit van het bestuur van de afdeling Rotterdam e.o. in 1995 werd ik hier voorzitter. Hoewel ik dit werk graag heb gedaan lijkt het mij na zovele jaren tijd om de voorzittershamer door te geven.

De afdeling is daarom op zoek naar een inspirerende kracht die de komende jaren vorm wil geven aan oude en nieuwe activiteiten. Je maakt deel uit van een enthousiast team van vrijwilligers in een tijd van veranderingen en nieuwe ontwikkelingen. De benodigde tijd is redelijk gering: gemiddeld

ongeveer één avond per maand. We vergaderen vier maal per jaar en organiseren op dit moment enige bijeenkomsten voor onze afdelingsleden. U heeft alle tijd om u binnen ons bestuur te oriënteren en eens te bekijken of het bestuur iets voor u is.

Wilt u meer weten, bel mij dan geheel vrijblijvend op 010-4790668.

Roelof Vennik, voorzitter

PROJECT 'SCHILDERS AAN DE MAAS'

In ons afdelingsblad is al eens melding gemaakt over het project waarmee we als afdelingsbestuur bezig zijn, n.l. het verzamelen van genealogische gegevens over kunstschilders die voor 1900 in Rotterdam zijn geboren of daar werkzaam zijn geweest. Dit project omvat een groot aantal stamreeksen en fragment-genealogieën. Onze voorzitter Roelof Vennik is in 1994 met dit project gestart. Tot nu toe was hij in archieven en literatuur gestuit op de namen van ruim 700 kunstschilders die in de loop der eeuwen in Rotterdam en geannexeerde gemeenten zijn geboren. Daarnaast vond hij nog eens ruim 70 kunstschilders die niet in Rotterdam zijn geboren maar er wel hebben gewoond en gewerkt. Het was zijn bedoeling van een groot aantal van deze kunstschilders stamreeksen en fragment-genealogieën samen te stellen en deze vervolgens te publiceren. Nadat in 2002 het 'migratieproject' tot een goed einde was gebracht (dit project mondde uit in de NGV-publicatie *Migranten en Passanten*), werd door het afdelingsbestuur overwogen te werken aan een volgende publicatie. Daarbij werd gedacht aan het uitwerken van de door Roelof Vennik verzamelde genealogische gegevens van Rotterdamse schilders. Medebestuurslid Johan Okkema werd bereid gevonden samen met Roelof deze nieuwe uitgave te gaan redigeren. Helaas is door verschillende omstandigheden zoals ziekte en drukke werkzaamheden het project de laatste jaren gestagneerd. Het is de bedoeling dat het project nu weer wordt opgepakt. Er is hiervoor echter nog heel wat onderzoek te doen in verschillende archieven. Helaas kan dit onderzoek niet alleen door de beide redacteuren worden verricht. Daarvoor is de hulp nodig van andere mensen die ervaring hebben met archiefonderzoek. Als redactie doen we een beroep op de leden van onze afdeling om ons bij het onderzoek te helpen. Geïnteresseerden in dit project kunnen contact opnemen met Roelof Vennik (roelof.vennik @ tiscali.nl) en Johan Okkema (f2hjohan.okkema @ hetnet.nl).

Johan Okkema

GENEALOGISCHE DAG 2008 IN GRONINGEN.

Vanuit het Landelijke NGV-gebeuren melden we u - wellicht ten overvloed - dat op zaterdag 24 mei a.s. de afdeling Groningen van de Nederlandse

Genealogische Vereniging (NGV) in de Der Aa-kerk te Groningen de 55e landelijke Genealogische Dag organiseert.

Het thema voor die dag is "Groningen en graan" en al zijn aardappelen en suikerbieten ook erg belangrijk, er wordt nog altijd graan verbouwd, verhandeld en verwerkt in Groningen.

's Morgens worden in twee lezingen historische en genealogische aspecten behandeld en 's middags is er een historische en genealogische informatiemarkt in de kooromgang en kan men deelnemen aan workshops over de website "watwaswaar.nl" en "Groningers zoeken op internet" in het koor. Daarnaast staan er nog tal van andere activiteiten op het programma, maar voor uitgebreide informatie verwijzen we u naar ons Landelijke blad en naar de Website. De opening is om 10.30 uur. Informatie: www.ngv.nl en bij dhr. E.F. van der Laan, Mudaheerd 102, 9737 XD Groningen, e-mail: ocgd2008@tiscali.nl of bellen met Dhr. G. Zuidema, tel. 050-577 63 63. [cn]

OPROEP : WARMENHOVEN

Ik zit al jaren met 3 Jannen Warmenhoven (grootvader, vader en zoon) die ongetwijfeld zijn overleden, alleen ik kan niet vinden wanneer en waar.

Bovendien heeft een vriend mij naar een 4de Jan (Johannes) Warmenhoven gevraagd waarnaar hij ook al jaren zoekt. Ook hierin zie ik tot nog toe geen oplossing. Dit zijn de gegevens die ik heb:

a) Jan Jeroensz Warmenhoven, ged. Zoetermeer 26-6-1672, tr. Zoetermeer 4-5-1704, met Pleuntje Jans Lelyveld. Jan Jeroensz en Pleuntje Jans lieten te Zoetermeer 26-8-1708 een testament opmaken. Pleuntje Jans is als weduwe getrouwd te Zoetermeer 22-12-1709.

Wanneer en waar is Jan Jeroensz Warmenhoven overleden?

b) Jan Jansz Warmenhoven, zoon van Jan Jeroensz, ged. Zoetermeer 18-6-1705, tr. Zoetermeer 17-12-1724, met Haasje Gerrits Vrijhof, afkomstig uit Poortugaal. Zijn jongste zoon is geb. Stompwijk 7-6-1747, daarna heb ik niets meer over hem kunnen vinden.

Wanneer en waar is Jan Jansz Warmenhoven overleden?

c) Jan Jansz Warmenhoven, zoon van Jan Jansz, ged. Zoetermeer 18-1-1728. Vermoedelijk is deze Jan Warmenhoven doopgetuige te Rotterdam 7-2-1764, samen met Maria Hinkenbeek bij de doop van Johannes Kloete, zoon van zijn zus Yda Warmenhoven.

Waar en wanneer is deze Jan Jansz Warmenhoven overleden?

d) Johannes Warmenhoven, geb. Den Haag 25-10-1774. Zijn moeder was Beatrix van Tol, geb. Den Haag 15-6-1745. Zijn ouders zijn niet getrouwd, maar als vader werd opgegeven: Johannes Warmenhoven.

Wie is deze Johannes/Jan Warmenhoven? Waar en wanneer werd hij

geboren, wanneer overleed hij en wie waren zijn ouders?

Uw info wordt graag ingewacht door Margaret Warmenhoven, e-mail:

m.warmenhoven@hccnet.nl

VLAARDINGS STADSARCHIEF BESTE VAN NEDERLAND

Bij de Kwaliteitsmonitor Dienstverlening Archieven 2007, een groot onderzoek bij 57 archiefdiensten in Nederland en België is het Stadsarchief Vlaardingen voor dat jaar als beste archiefinstelling van Nederland uit de bus gekomen. Het 'overall'-cijfer voor de dienstverlening in Vlaardingen was 8.4. Tweede werd Alkmaar (8.2) en derde het Zeeuws Archief (8.2). Deze monitor is een initiatief van de organisatie Erfgoed Nederland. Het is de 5e editie sinds 2002. In het onderzoek werd door middel van uitgebreide enquêteformulieren (58 vragen) aan 3.800 archiefgebruikers gevraagd wat men vond van de dienstverlening.

Daarbij ging het onder andere over de vriendelijkheid en deskundigheid van het personeel in de studiezalen, over de snelheid waarmee en de wijze waarop e-mails, brieven en telefoontjes werden beantwoord, over de vraag of men gevonden had wat men zocht en over de toegankelijkheid van de internetpagina's.

Een-derde vulde de formulieren schriftelijk in, tweederde koos voor het digitaal meedoen via de internetsites.

Het onderzoek heeft geleid tot een lijvig onderzoeksrapport waarin ook veel interessants te lezen is over het profiel van de archiefbezoeker, over bezoek-motieven en bezoekgedrag.

Het was op zich niet de bedoeling om een wedstrijdje te houden, zo meldt Stadsarchivaris Harm Jan Luth, maar het onderzoek is wel een belangrijk instrument voor de archieven om te weten waar de archiefbezoeker behoefte aan heeft, welke zwakke punten men verbeteren kan en welke sterke punten vastgehouden moeten worden. Zo zal 'winnaar' Vlaardingen naar aanleiding van de uitkomsten de komende jaren gaan inzetten op het uitbreiden van de digitale raadpleegmogelijkheden, omdat de vraag daarnaar in grote mate toeneemt. [ao]

PERSBERICHT: Digitale Hobbyclub

GCV en HCC Gebruikersgroep Genealogie gaan fuseren.

De Genealogische Computer Vereniging (GCV) en de gebruikersgroep Genealogie van de HCC (Hobby Computer Club) gaan samen verder. De GCV gaat daarbij volledig op in de HCC. Dat voorstel is onlangs door de algemene vergadering van de GCV goedgekeurd. De beide verenigingen gaan verder onder de bestaande naam 'HCC!genealogie'. [cn]

LANGS HET SPOOR VAN DE WAGEMAECKER

Een familiegeschiedenis van 1600 tot heden.

230 bladzijden, verluchtigd met 54 illustraties en meer dan 250 noten.

Onlangs verscheen bovengenoemd boek over een familiegeschiedenis die zich afspeelt in Rhoon, Poortugaal en Zwartewaal.

In het boek wordt de geschiedenis van de familie Kastelein - die model staat voor veel van hun tijdgenoten - uit Zwartewaal verteld. Aan de hand van ruim tweehonderd documenten komen tientallen familieleden en andere inwoners uit de archieven tevoorschijn. Soms uitgebreid, soms dramatisch, soms enerverend en soms schokkend.

De verhalen zijn spannend, met vaart geschreven en geven een unieke kijk op levens die vergeten zijn.

De auteur is Eric Kastelein (1954), die het boek in eigen beheer uitgaf. Voor meer informatie kunt u contact opnemen via email kasteleineric@hetnet.nl of 06-53153358. ISBN 978-90-9021942-4. Prijs 16 euro, exclusief 2.20 verzendkosten. [ao]

BULLETIN 'ACHTERHOEK & LIEMERS' DIGITAAL

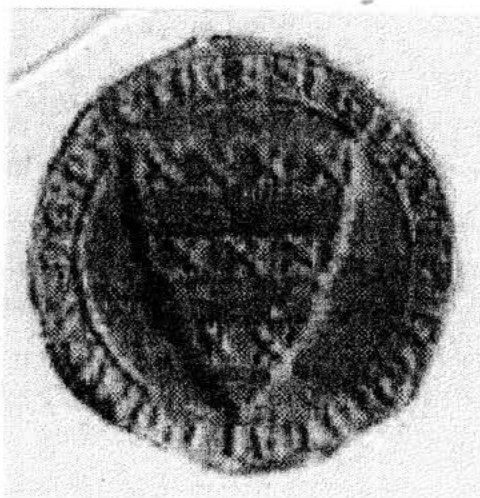
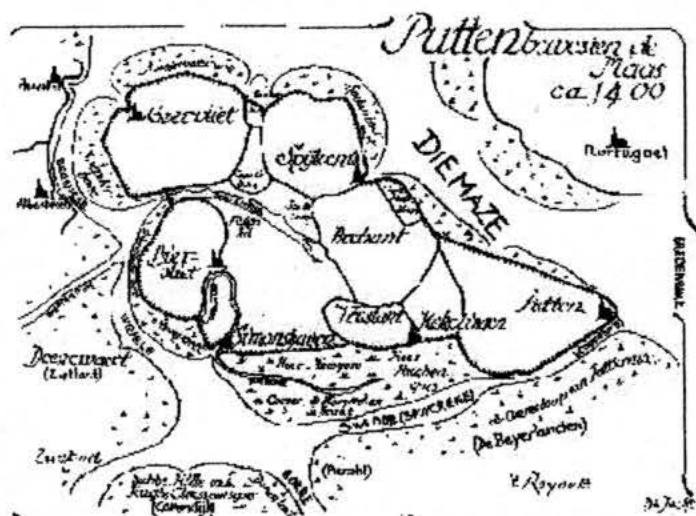
Het eerste nummer van de nieuwe jaargang van afdelingsblad 'Bulletin voor Achterhoek en Liemers' zette kortgeleden een nieuwe trend: die van de digitale vorm van clubbladen van NGV-afdelingen.

Niet dat het idee uniek was: ook onze afdeling gaf u vorig 'winternummer' al de keuze om voortaan een digitale (in plaats van de papieren) versie te ontvangen. Met ingang van deze uitgave volgen we dus onze 'broeders' uit het oosten des lands. Een kleine 10 procent van onze leden liet dat ons al weten: zij helpen mee om porto, milieu en daarmee ook kosten te besparen, en zorgen er zelf voor dat zij het hun toegezonden blad op de door henzelf gewenste wijze (digitaal) bewaren. Dat schept voor de afdeling bovendien de mogelijkheid om tussentijdse berichten rond te sturen, maar ook om langere artikelen mee te sturen (die nu níét, of in delen verknipt, aan de beurt zouden komen). Doe mee, en mail uw adres aan 1340@ouwendijk.nl.

DE HEREN VAN PUTTEN EN HUN HEERLIJKHEID -I-

De Heren van Putten beheerden een gebied dat zich van oost naar west gezien uitstreckte van Charlois en Katendrecht tot Geervliet. En zo zuidwaarts naar de Hoekse Waard waar nu de gemeente Korendijk ligt en het eiland 'de Tien gemeenten'. Het zuidelijkste deel was voor het grootse deel gevestigd op het eiland Flakkee. Ongeveer van Middelharnis tot Den Bommel. In de kerk van Geervliet kunnen we de graftombe bekijken van Here

Nicolaas III en zijn echtgenote Aleid van Strijen. Hij stierf in 1311 en was de rijkste telg van de Putse dynastie. Hij was één van de nazaten in vrouwelijke lijn van Hugo van Voorne. Het gebied werd verdeeld in Baljuwschappen - Dorstambten - Hoge heerlijkheden - Rechtsgebieden - Ambachtsheerlijkheid, waaronder Spijkenisse en Brabant behoorden. En ten slotte uit schoutambten.

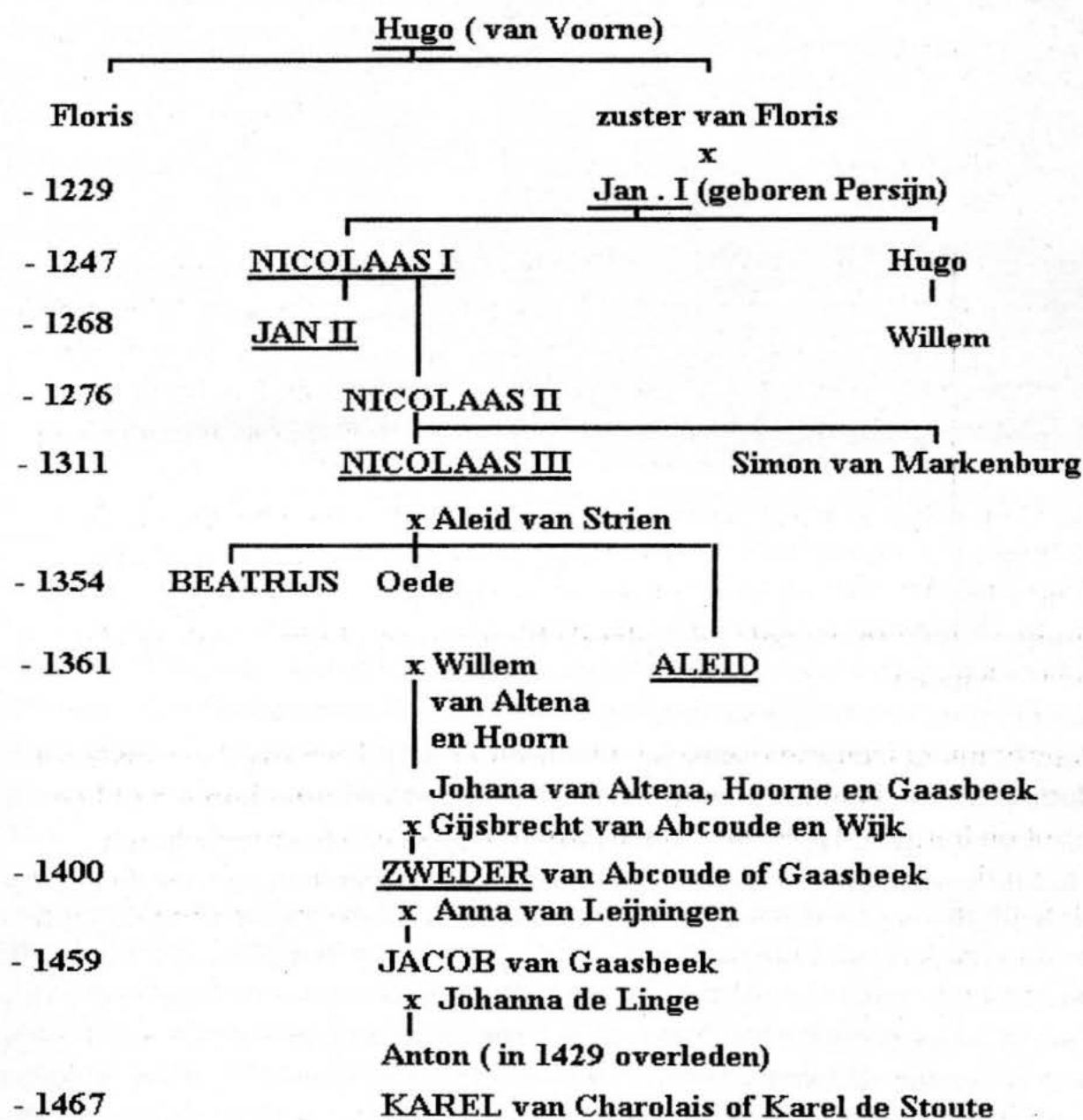
De vier eeuwen tussen 1000 en 1400 zijn de tijd van de vorstendommen. Van één Nederland is geen sprake. In het westen ontwikkelt zich het graafschap Holland, in het midden en oosten het Sticht (Utrecht), waar de bisschop zowel het geestelijk als wereldlijk gezag uitoefent. Het Sticht strekt zich uit van de huidige provincie Utrecht via de Veluwe tot en met geheel noordoostelijk Nederland. In Groningen en Friesland is het gezag van de bisschop echter beperkt. Ten zuiden van het Sticht groeit het Graafschap Gelre uit tot een machtig gewest. In de zuidelijke Nederlanden zijn het graafschap Vlaanderen en het hertogdom Brabant zeer invloedrijk. Het huidige Limburg is verdeeld onder de bisschop van Luik en enkele kleinere graafschappen.

In deze middeleeuwse maatschappij speelt de stand een overheersende rol. Door geboorte behoort men tot de adel, de stand van vrije burgers of boeren of tot de horigen. Horigen zijn halfvrijen die aan een heer toebehoren. Vanuit de adel en de burgers of boeren kan men overstappen naar de geestelijkheid, die echter een zeer wereldlijk karakter heeft. Vanaf 1300 treedt in deze feodale verhoudingen langzamerhand een verandering op ten nadele van de adel en ten gunste van burgerij en steden. In de 14de eeuw is het meest kenmerkend de mondigheid van de onderdanen. Zij voelen het zelf zo en de vorsten kunnen niets anders dan die mondigheid erkennen. Overal in de Nederlanden nemen zij een plaats in de regering in. In de raad van de

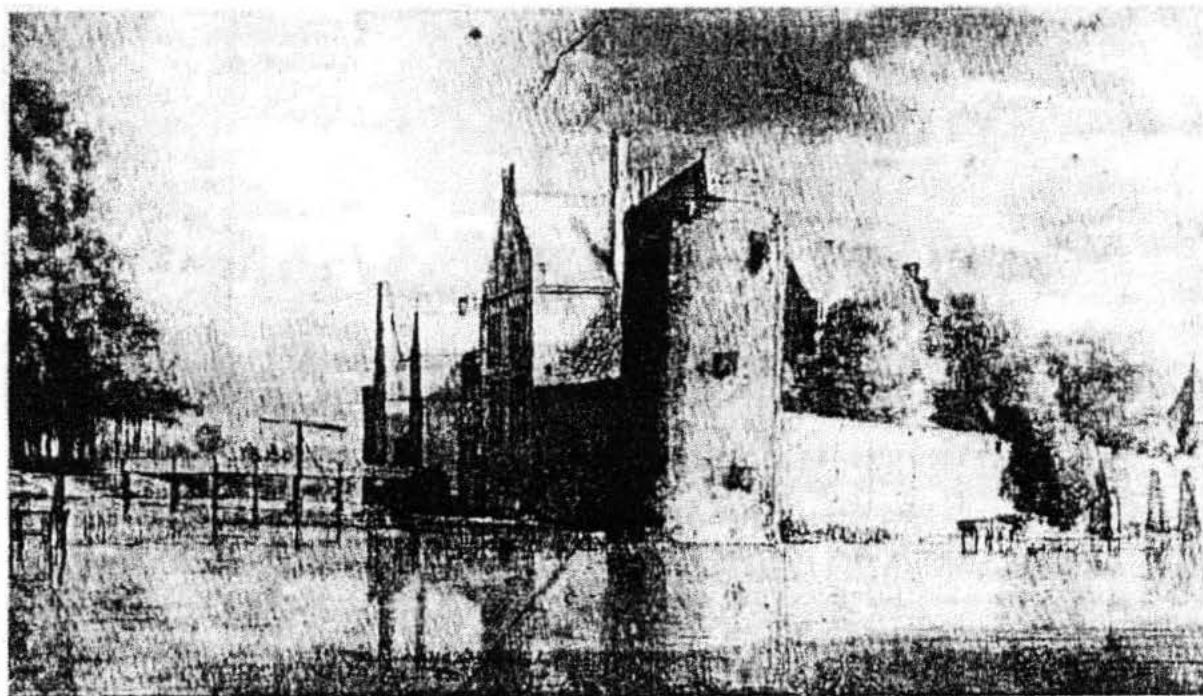
vorst verschijnen nu vertegenwoordigers van groepen die er voorheen niet in zaten. Geleidelijk aan verwerven de afgevaardigden van steden of van de ridderschap het recht in de raad te komen. Zo ontstaan de standen- of statenvergaderingen, die vooral in het toestaan van belastingen een machtsmiddel tegen de vorst bezitten.

Voorgeschiedenis van de Heren van Putten.

Rond het jaar 1100 had een zekere Hugo van Voorne het voor 't zeggen in onze huidige woonomgeving. Hij was verwant aan het Hollandse Gravenhuis en hield ook het gebied van de Hollandse graaf in leen. Eén van zijn opvolgers was Floris van Voorne, die in 1174 voor 't laatst werd vermeld. Niet lang daarna erfden de twee broers Dirk en Hugo de heerlijkheid van

Voorne en zij besloten het gebied te delen. Dirk hield als oudste het westelijke deel langs de kust, terwijl zijn broer het oostelijke deel tot aan de Striene, later bekend als Putten, in leen gaf. Binnen hun eigen gebieden konden ze leiding geven aan het bedijken. Eén van de eerste polders in dit gebied vol moerputten was Putten, langs de Striene en de Maas. Binnen die polder kwam niet alleen het kerkdorp Putten te liggen, ook bouwden de eerste Heren van Putten daar hun steenhuis, bekend onder de naam Puttenstein.

Tekening van Roeland Roghman uit 1646 van de Hof van Putten te Geervliet, gezien vanuit het noordoosten. Vanaf de kerk reedde een ophaalbrug over de gracht naar het hofstedegebouw. (Foto: Rijksmuseum, Amsterdam).

Nadat Hugo rond het jaar 1200 als eerste heer van Putten was gestorven, erfde enige jaren later zijn dochter deze heerlijkheid. Zij was getrouwd met Jan Persijn, waarschijnlijk de toenmalige beheerder van de gebieden rond Poortugaal en de Geervlietse tol. Door zijn huwelijk met de erfdochter van Putten kwamen beide gebieden in één hand. Sindsdien vormden zij samen *“de heerscappie van Putten”*.

Naar de heerlijkheid waar hij namens zijn vrouw heer was geworden noemde hij zich Jan van Putten. In een Latijnse oorkonde van graaf Willem I van Holland uit eind 1216 werd hij onder getuigen vermeld als *“Johannes van Putten”*. Het echtpaar had hun oudste zoon vernoemd naar Jan's vader Nicolaas Persijn, de tweede zoon naar moeders vader Hugo. Jan van Putten werd in 1229 opgevolgd door zijn zoon Nicolaas, van wie enkel zegels van

bijenwas bewaard bleven, met hetzelfde wapenfiguren als van de Persijns uit Noord Holland.

De leenrelatie met Voorne komt tot uiting in een oorkonde van Nicolaas I van Putten van Juni 1235. Aan zijn neef Willem, zoon van zijn broer Hugo, had Nicolaas een erfelijk jaargeld toegezegd uit de inkomsten van Putten. Dit gebeurde met toestemming van zijn leenheer. Het vertaalde slot van die Latijnse akte luidt: En opdat in de toekomst hietegen geen ongefundeerd protest kan worden ingebracht, heb ik deze akte doen bekrachtigen met mijn zegel alsmede met dat van Hendrik van Voorne". Als Nicolaas' leenheer was de laatst genoemde naar Geervliet gevaren, net als veel anderen.

Volgens lange opsomming van getuigen moet het die dag erg druk zijn geweest met bezoekers, waaronder broer Hugo en neef Willem Hugenzoon. Voorts diverse leenmannen van Nicolaas, zoals de ambachtsheren Arnold van Drenkwaard en de drie broers Landrik, Dirk en Pieter van Spijckenisse. Waarschijnlijk vernoemd als Pieter Wissenzn.

Zo kwam in 1231 de eerste en dus de oudste vermelding van het dorp Spijckenisse in een officiële brief van Heer Nicolaas I van Putten. *"halff ambacht van Spickenisse mitten lagen ban"* in leen aan deze Pieter Wissenzn. Hij kreeg er ook het recht op een kwart van de belastingopbrengst (tinden) bij.

De heren van Putten hadden het dorp Geervliet bevorderd tot hun hoofdplaats. Daarmee werd het trouwens in enige conflicten ook het mikpunt van vijandelijkheden, voornamelijk van de zijde van de Vlamingen. Directe gevolgen voor de plaatselijke economie had de instelling van een kapittel van tien kanunniken, bij testament van Nicolaas III aan de plaatselijke kerk verbonden. De seculiere geestelijken of wereldheren woonden verspreid over Geervliet en brachten de (ter plaatse opgebrachte) gelden van hun prebenden weer terug in de economie van het dorp. De kerk onderging door hun komst een aantal uitbreidingen. Nicolaas III en zijn vrouw Aleijd van Strijen kregen in deze kerk een graftombe, die er nog altijd te bewonderen is. De dochters die hem opvolgden waren getrouwd met Vlaamse edelen en woonden niet meer in Geervliet. Zweder van Abcoude was naast Heer van Putten ook heer van Wijk en zal Putten voornamelijk hebben gezien als een bron van inkomsten. Hij breidde het aantal kanunniken (= leden van een kapittel) van het kapittel (= algemene vergadering) uit tot vijftien. Het stadsrecht dat hij in 1381 aan Geervliet schonk diende onder meer de bescherming van de handel en daarmee indirect de belangen van de schenker zelf.

Van Jacob van Gaesbeek is bekend dat hij de inkomsten uit Putten zelfs al voor meerdere jaren vooruit verpachte en desondanks door zijn flamboyante levensstijl nog zoveel schulden had dat Philips de Goede door die op te kopen de facto al over Jacobs bezittingen kon beschikken en hem alleen nog pro forma de heerlijke titel liet voeren.

De erfenis die Geervliet tenslotte aan zijn 'promotie' tot hoofdstad overhield bestond uit het Hof of Slot van Putten, een grote kerk- na het vertrek van het kapittel naar Haarlem (1570) wel erg ruim bemeten – en het door Beatrijs gestichte gasthuis, later stadhuis.. De vier poorten en een stadsmuur raakten al spoedig na de bouw in verval omdat geld voor onderhoud ontbrak.

In de tweede, laatste aflevering gaan we uitgebreid in op het 'nieuwe' slot Valckensteyn, dat na het verlies van Slot Puttenstein werd gebouwd binnen de dijkkring van Poortugaal.

Brongegevens: uit de archieven van de gemeenten en 'historische stichting Geervliet op Voorne'-Putten.

Cees Nienoord

VAN LIBER AMICORUM TOT POESIEALBUM

Onbekende hulpmiddelen bij recent genealogisch onderzoek.

Door de rijkdom van onze archieven vergeten we vaak zaken die zich in de afgelopen drie generaties hebben afgespeeld te beschrijven en zo voor het nageslacht te bewaren.

Gidsen voor genealogisch onderzoek, en niet in de laatste plaats voor de mijne wijzen de beginnend genealoog erop dat het belangrijk is alleen gegevens te gebruiken die door oorspronkelijk archiefmateriaal kunnen worden onderbouwd.

Het schoenendoos principe waarbij eerst in de familiekring is gekeken naar wat er beschikbaar is in eigen kring is dan al snel verlaten. Ook de 'oral history' heeft in onze westerse maatschappij weinig wortels. Het zijn juist deze jongste generaties die ons in belangrijke mate hebben gevormd. Juist die zaken vastleggen die we waarschijnlijk nooit in de archieven zullen tegenkomen zijn vaak van vitaal belang wanneer we een biografie van onszelf, onze ouders of grootouders willen samenstellen.

Wellicht zult u net als ik mij afvragen voor wie zo'n biografie van belang kan zijn. Als nuchtere Nederlander vinden we ons niet belangrijk genoeg om een ander met ons levensverhaal lastig te vallen. Toch zal het voor na ons komende generaties bijzonder leuk zijn een meer persoonlijke geschie-

denis te kunnen lezen. Leg daarom zoveel mogelijk vast wat maar enigszins van belang kan zijn. Denk daarbij aan goed gedocumenteerde fotoalbums, dagboeken, schoolfoto's persoonlijke documenten en dergelijke.

Twee van deze bronnen die veel kunnen zeggen over het milieu waarin uw voorouder zich bevond en met wie ze omgingen wil ik graag kort onder uw aandacht brengen.

Allereerst het Liber Amicorum.

Gedurende de 16^e eeuw ontstond er in de hogere, en met name de intellectuele kringen het Liber Amicorum. Het was een boek dat bijdragen van persoonlijke vrienden en bekenden bevatte, en veel informatie gaf over de kring rondom de persoon aan wie het was opgedragen.

Veelal werd er gestreefd naar een hoog wetenschappelijk gehalte. De oplage was soms een unica of was in een zeer klein aantal gedrukt. Van deze uitgaven zijn er nog veel bewaard gebleven in archieven, universiteitsbibliotheken of persoonlijke collecties.

Het oudste voorbeeld uit ons land dateert al uit 1556 en is het Liber Amicorum van Johan van Lijnden uit Hattem dat zich in 't Gelders Archief bevindt. Enkele latere voorbeelden zijn het L.A. van Georg van Burmania, student te Franeker uit 1592, dat van Rombertus van Ockama, student in de Rechten (1640), Johannes van Aelhuijsen (1663) rector te Tiel en Julius van Gelema (1672). I

In sommige gevallen hebben de 17^e eeuwse Alba ook genealogische of heraldische waarde, zoals het Liber van Teth van Grovestins met wapens van Teth en aanverwante geslachten.

Ook in latere eeuwen zijn tot op de dag van vandaag voorbeelden bewaard gebleven.

Uit literaire kring kunnen we nog die van Mevr. Bosboom-Toussaint uit 1882 noemen en dat van Frederik van Eeden uit 1930.

Vooraf in de laatste decennia waren het een aantal gerenommeerde genealogen die met een Liber Amicorum werden geëerd. Ik denk hierbij aan dat van Jhr. Mr. C.C. van Valkenburg (1985), K.J. Slijkerman, C.E.G. ten Houte de Lange en N.Hamers.

Maar ook 'het volk' beschikte over haar eigen vriendenboeken en met name het vrouwelijk gedeelte daarvan.

Omstreeks 1860 kwam vanuit Duitsland het Poëziealbum of ook wel Poesiealbum naar ons land. In dezelfde periode vinden we ze reeds terug in Engeland en België. Meestal getuigen ze niet van een grote originaliteit of enige literaire bekwaamheid. Teksten werden vaak uit andere albums overgeschreven. Ze behoorden vaak toe aan meisjes tussen de 6 en 12 jaar., en

vaak kwam met niet veel verder dan bijvoorbeeld, Rozen verwelken , sche-
pen vergaat, maar de liefde voor Blijft altijd bestaan.

In mijn eigen familiearchief bevindt zich nog het poesiealbum van mijn
moeder (geboren in 1912) Een zwart gebonden boekje met rode roosjes op
ongeveer A5 formaat.

Het eerste gedichtje dateert van 5 augustus 1922 geschreven door haar
oudere zus. 31 gedichtjes in totaal, geschreven tussen 1922 en 1929, 4 date-
ren van latere datum. Ze geven een beeld van de kring rondom haar toen zij
nog een jong meisje was. Het betreft haar ouders, grootvader, vriendinnen
globaal voor zover mij bekend geboren tussen 1850 en 1920.

Naast de dichtwerkjes zijn z.g. poesieplaatjes geplakt die speciaal voor dit
doel werden gedrukt, verkocht of soms gratis bij producten als boter werden

bijgeleverd. Het zijn honingzoete mooie plaatjes van vredesduifjes, bloemen
en engeltjes met blond haar. Ze staan in schril contrast met de moeilijke tij-
den waarin men in de eerste helft van de twintigste eeuw leefde.

Vele van deze vriendinnen en nichtjes van mijn moeder heb ik nog als oude
grijze dames gekend toen zij al de leeftijd van 80 waren gepasseerd. De ge-
dichten zijn de stille getuigen en soms het enige bewijs van verwantschap
en relaties tussen mensen en geven een goed tijdsbeeld.

Jammer genoeg verdween het gebruik omstreeks 1970 vrijwel geheel, maar
maakte ze plaats voor zogenaamde voorgedrukte vriendenboeken.

Roelof Vennik

1340 is het jaar waarin op 7 juni aan Rotterdam stadsrechten werden verleend door graaf Willem IV, en uitgave van de Afdeling Rotterdam en Omstreken van de Nederlandse Genealogische Vereniging. Het blad verschijnt vier maal per jaar. Afdelingsleden ontvangen het blad kosteloos, overige leden van de NGV kunnen 1340 ontvangen indien zij 'bijkomend lid' worden van de afdeling.

Een abonnement voor mensen die geen lid van de NGV zijn, bedraagt voor het jaar 2007€ 8,70 te voldoen op gironr. 3049072, t.n.v. Ned. Genealogische Ver. Afd. Rotterdam e.o. te Rotterdam.

Het bestuur van de Afdeling is als volgt samengesteld:

voorzitter:

R.K. Vennik (Roelof), Burg. Van Slijpelaan 45, 3077 AD Rotterdam
tel. (010) 479 0668, e-mail: (let op: NIEUW:) rkvennik@gmail.com

secretaris:

A. Ouwendijk (Arie), Kortedijk 16 a-b, 3134 HB Vlaardingen
tel. (010) 434 2474, zaak (010) 435 3322, e-mail: ngv-1340@ouwendijk.nl

penningmeester:

A. Bonis (Ad), Boergoensevliet 17, 3082 KG Rotterdam
tel. (010) 283 9661, zaak 299 0315, e-mail: info@bonis.nl

leden:

J.C. Okkema (Johan), Stadhoudersweg 108-a, 3039 CK Rotterdam
tel. (010) 465 6277, e-mail: f2hjohan.okkema@hetnet.nl

C. Nienoord (Cees), Mr.G.Groen van Prinstererlaan 1F, 3214 XL Zuidland
tel. (0181) 630 890, e-mail cees.nienoord@planet.nl

L. Gijswijt (Leo), Hondiusstraat 175, 3021 NJ Rotterdam (op de ALV aftredend)

De taken zijn als volgt verdeeld:

eindredactie 1340:

A. Ouwendijk (Arie), adres zie boven e-mail: ngv-1340@ouwendijk.nl

verzending 1340:

C. Richel – Hatersel Koning (Corrie), Coppelstockstraat 2, 3132 XN Vlaardingen

DIP-functionaris (Dienst Informatie en Promotie) resp. afdelings-PR-man:

C. Nienoord (Cees), adres zie boven.

afdelingsbibliotheek: is thans opgenomen in de landelijke bibliotheek in Weesp.

Ondersteuning computerzaken:

A. Hamelink (Arnold), Molshoefweer 27, 3363 JH Sliedrecht
tel. (0184) 411 182, e-mail: ahamelink@planet.nl

Info-tijden: maandag t/m vrijdag 18.00 - 23.00 uur, zaterdag 11.00 - 20.00 uur.

algemeen e-mailadres: info@ngvrotterdam.nl
website: <http://www.ngvrotterdam.nl>

Lidmaatschap Nederlandse Genealogische Vereniging/Gens Nostra:

NGV, Postbus 26, 1380 AA Weesp

© 2008 overname van teksten slechts toegestaan met vermelding van bron en auteur.